

in v mozaik Neznanega
vazo otroštva razbili.

Pa bodo teloh
— to prvo sanjavost pomladi
nožice gazeljje teptale
in očke — te črne, iskreče bodo
— jokale.

PESMI

Milivoj Slaviček

O LJUBEZNI IN O MOJI LJUBEZNI

Edina budnost pri zaprtih vekah
je ljubezen
in ljubezen me naposled zbuja.
Ljubezen je prtič pri zajtrku in večerji.
Jaz in ljubezen v postelji
blodiva ji po laseh.

In njena polt je vonj sna. Strast sna.
Njene oči so duša sna. Toplina sna.
Nasmeh njen je zastava sna. Smer sna.

Ko se ljubiva, prijateljujeva.

Meni je odmev potreben!

Ljubezen razčesava melodije z glavnikom njenih kretenj
in želja diha s sliko melodij, z notranjostjo melodij.

Ljubezen, kot pogum, ko so koraki sami,
večer osamlja,
ker večer je lestev do ljubezni
in po njej jaz vzpenjam se do solz.

Meni je potreben moj odmev,
njej potreben je moj glas.

Ljubezen me prebuja,
ljubezen gleda me iz kave
in žlica je začudena.
Ljubezen nosi pravzaprav oklepe letnih časov
in meseci kazalec so ljubezni
in namení.

Kmalu bom izginil,
v bližino njeno stopam.

ZAPIS

Mali človek od zgoraj in od vseh strani obdan z bogovi
in vsem kar treba je kupiti in vsem kar moraš in ne smeš početi.
Koliko strahov smo prebrodili (spomnite se starih časov)
in koliko prišlo je novih (spomnite se časa ki je okrog vas).
Večji izmed nas sami izbirajo svoje bogove in svoje strahove.
In svoje radosti. In samote. In to je vse kar loči nas od nas.
Samo spomnite se vsega če le utegnete in zmorete
samo spomnite se vsega in recite kdo ste
kar tako, v tolažbo, ker vsekakor boste se potolažili
če res še niste potolaženi, in to je povsem mogoče
vsekakor je mogoče (pa čeprav vas marsikaj kaj prida ne zanima
celo stvari ki pravimo da so pomembne in normalne).

PESEM IZ VSAKDANJIH STAVKOV

Daj to pesem iz najbolj vsakdanjih stavkov, kot:

- »Dolgo se že nismo videli«
- »Gremo gremo mirno vsak po svoji poti«
- »Kako se je svetlikal mokri trg nocoj«
- »Na oni tekmi igral je torej«
- »Bil je lep večer«
- »Glej, nekateri torto si kupujejo«
- »Dobro sem boril se z mnogimi«
- »Dežele daljne samotarijo«
- »Pa vendar, ljubim jo«
- »Tako sva torej bivala midva«
- »Prvikrat je tudi zadnjikrat«
- »Ko pa sem bil pri vojakih, so mi izdali knjigo«
- »Potem pa smo šli pit«

- »V moji mali sobici«
- »Poznam prav majhne dneve«
- »Kdaj se bova zopet videla«
- »Vse to bilo je pravcato mravljišče«
- »Ura je zdaj dvanajst«
- »Ponižanja nemožnosti in skrbi«
- »Veš da so Slavička včeraj pokopali«
- »Katerega Slavička«
- »Tistega s pipo«

Izreci ali tu in tam vstavi kakšno arijo ali tih trenutek
 koga od ljudi ki begajo po ulicah
 in morda še dva pijanca v zgodnji popoldanski čas
 ali kak dež ali pa leto ali kdo ve kaj
 ali: čisto blizu nekega središča sem bil tistega večera ko sem
 stopal proti krčmi

PESEM STEVILKA 1 IN STEVILKA 1961

Rekli so mi: spat. Rekli so mi (potem): to in ono je le v tvoje dobro.
 Rekel sem, po malem: ne, ni.
 Mislil sem še, da je nekdo nekje.
 Rekli so mi: treba se je klanjati. Odbil sem.
 Kasneje sem rekel: to ne sme biti potrebno.
 Pa sem prisluhnil vestem, ki se dogajajo te dni (ne nekje in nekoč)
 blizu upanja v tem tihem vrtenju, vrtenju Sveta
 in neki ljubezenski pesmi zdaj (ne včeraj ali nekoč)
 in celi zgodbi (danes in enkrat samo)
 in spet sem, kljub vsemu, rekel: tega ne bom
 (Zakaj prav jaz? No dobro, naj bo)

ČAS JE DA DOGAJA SE NAPOSLED ČLOVEK

Čas je da dogaja se naposled Človek
 (toda Človek ni navada temveč želja, ni upravitelj a prijatelj)
 da se dogajata njegova težnja in duh
 njegov Izhod da se dogaja: bratstvo in dejavnost
 Čas je da dogaja se ljubezen
 da se dogaja Potovanje
 da se dogaja jedro

Svojemu domu in polju krog njega in ulicam prhkim krog njega.
Venomer znova in znova. Dokler ne opazimo, da je to vse.
In da to ni vse.
Da je kak šepet še, kak šepet tu in tam, včasih.
Šepet tihe duše neke nemožnosti.
To, česar dotikam se. (Zdaj, še zmerom, po vseh teh stoletjih.)

Prevedel Ciril Zlobec

ZAPISKI IZ PREDALA

ODMEVI Z EKRANA 66

Filip Kalan

30. III. 1966

Dragi gledalci,

rad bi nakazal vsaj v bežnem pregledu tista vprašanja, ki so me vznemirjala ob nekaterih novih uprizoritvah v naših gledališčih teh pet tednov, ko se nismo srečali pred ekranom.

Ta čas je dala ljubljanska Drama z mešano zasedbo predvojnega in povojnega igralskega rodu in s scensko glasbo Linhartovega sodelavca Janeza Novaka in z obilnimi dodatki narodopisne festivalnosti staromodno Molkovo uprizoritev *Matička*, ki mimo režiserjevih obrtniško solidnih odrskih sprememb in mimo umetniško dognanih kostumov Alenke Bartlove ne prinaša nikakršnih novosti niti v dramaturškem razboru avtorjevega besedila niti v komedijski ponazoritvi glasbenih vložkov niti v mizanscenskih možnostih za prenovitev igralskih storitev — skratka, povedati moramo brez vsakršnih olupšav, da gre v tem primeru za akademsko osivelo, z vso ihto namerne reprezentativnosti stopnjevano obnovo podedovanega čitalniškega duha, ki *razveljavlja z dodatki vsiljive domačnosti svetovljansko zavest Linhartove osebnosti, izraziti modernizem Linhartove dramaturške domselnosti ob že minuli modernosti Beaumarchaisove predloge, revolucionarni prizvok v Linhartovem jožefinskem prostozidarstvu.*

Ob pogledu na našo gledališko polpreteklost bi se v oceno te nerevolucionarne reprezentativnosti prikradla nemara še ta zlobna misel, da bi staromodnost Molkove uprizoritve »požela« pohvalo pokojnega liberalnega paberkovalca Frana Govekarja — že zavoljo brezidejne živopisnosti — ob soglasju vseh tistih nekdanjih recenzentov, ki so v podtekstu svojega pisanja vselej zatrjevali, da smo Slovenci s Trubarjem in z Linhartom in s Prešernom vred že od nekdaj le katoliško ljudstvo, slovensko le po domotožni navezanosti na domačo zemljo in po starih kmečkih šegah in navadah z narodnimi nošami vred — zakaj že dolgo ni bilo v gledališču tako dolgotrajne maškerade s tem poudarkom, da »od kvedra do kučme, od kučme nazaj smo narodni vsi«.